

PLAÇA MAJOR

ANY X. Núm 28

revista de cultura i festa . federació colles de castelló . primavera 2005

ARA FA DEU ANYS

Han passat deu anys. Deu anys de vida de L'Escola Municipal de Dolçaina i Tabal de Castelló. L'homenatge ens ve molt bé. Ens va bé per reprendre l'alè, per repensar el camí recorregut i també per pensar allò que està per arribar. Deu anys no són res en la vida de l'home i molt menys ho són en la vida d'una col·lectivitat. Ara fa anys dèiem en aquestes mateixes pàgines que la Federació Colles de Castelló havia iniciat els contactes per organitzar una Escola Municipal de Dolçaina i Tabal a la ciutat. Allò només era un projecte que havia de quallar amb el temps. Il·lusions compartides, moltes hores de treball, reunions i un fum d'entrebancs. Però, al final es va aconseguir tirar endavant amb el projecte.

Avui l'Escola Municipal de Dolçaina i Tabal és una realitat ben viva a la nostra ciutat. És clar que deu anys no és temps suficient, però és un bon moment per fer balanç. Després de sumar i restar l'operació ens és satisfactòria. L'opinió general indica que estem contents per la feina desenrotllada. Ha passat el temps i l'Escola està plenament consolidada. A més, el reconeixement acadèmic de la docència és l'impuls que hi mancava per donar l'empenta definitiva. El futur de la dolçaina i tabal, ara per ara gaudeix de bona salut a la nostra ciutat. Sembla que s'obri un horitzó esperançador que assegura la continuïtat de l'ensenyament. Ara caldrà seguir perseverant. Han passat deu anys. Tan sols una dècada. I després què?

SUMARI

- 2 **Informació:** Carta a Jesús López Guillén
- 3 **Entrevista:** Juanjo Trilles
- 5 **Opinió:** Dolçaina i tabal a Castelló
- 7 **Opinió:** José Maria i Xamberga
- 9 **Entrevista:** Paco Vicedo
- 11 **Opinió:** La vuitava de la dolçaina
- 13 **Opinió:** El treball en colla
- 14 **Informació:** El Reial Decret 2194/2004
- 17 **Informació:** Programació I Trobada d'Escoles de Dolçaina
- 18 **Informació:** Programació Nit de Sant Joan 2005
- 19 **Informació:** Concurs de Coques de Sant Joan. Una recepta sense gluten
- 20 **Informació:** Recomanacions per al dia 23 de juny

INFORMACIÓ

CARTA A JESÚS LÓPEZ GUILLÉN

President de la Junta Festes
Castelló, 19 d'abril de 2005

Apreciat Jesús:

El col·lectiu d'agrupacions de dolçaina i tabal de la nostra ciutat –Colla de dolçainers i tabaleters de Castelló, “El Fadri”, “D. i T.”, “El Gínjol”, “El Soroll”, “Xaloc”, “La Plana”, “Castàlia”, “Xarangaína”, “Escola del Grau de Castelló”, “Escola I.E.S. Joan B. Porcar”, “Escola Gaiata 15 Sequiol” i “Escola Municipal de Castelló”–, reunits el dia 4 d'abril, aprovarem amb el suport de la Federació Colles de Castelló, sol·licitar la construcció d'un monument commemoratiu a la Dolçaina i el Tabal.

El passat 19 de novembre de 2004 el *Consell de Ministres* va aprovar la creació de l'especialitat de Dolçaina entre les ensenyances de música de grau mitjà per a tot l'estat espanyol, el Reial Decret 2194/2004, de 25 de novembre (BOE núm. 299 de 13/12/04).

En l'abril del 2006, la colla degana de la nostra Ciutat, la Colla de dolçainers i tabaleters de Castelló, celebrarà el seu 25é aniversari com agrupació. En l'actualitat, l'Escola Municipal de Castelló celebra els deu primers anys d'existència. Aleshores demanem que se'ns reconega, que l'esforç de molta gent siga compensat amb un monument, a un grapat de gent que ha aconseguit que la nostra ciutat tinguem un dels col·lectius més importants de dolçainers i tabaleters de la Comunitat, que ha lluitat amb constància per la normalització d'aquests instruments tradicionals. Pensem que un lloc apropiat potser la rodona que hi ha abans d'arribar a Lledó, en la mitja lluna restant que queda lliure a l'altre costat on s'ha ficat una escena relativa a l'Ofrena. Podria tractar-se d'un conjunt de tres o quatre peces on els dos instruments estigueren representats, així com edats i sexe. Esperant siga atesa la nostra petició, i que aquesta siga traslladada a la Comissió pertinent de l'Ajuntament per a la seua aprovació i el seu finançament aprofite l'avinentesa per saludar-lo.

Atentament.

Juanjo Trilles Font
Coordinador Escola Municipal
de dolçaina i tabal de Castelló

PLAÇA MAJOR

ANY X. Núm 28 revista de cultura i festa . federació colles de castelló . primavera 2005

Revista quadrimestral
Primavera de 2005
Any X, número 28
Castelló de la Plana (la Plana Alta)
Tiratge de 300 exemplars

President Vicente de Juan Martínez
Director Joan Bta. Campos i Cruaïnes
Consell de redacció

Manuel Carceller Safont Antoni Royo Pérez
Joan Josep Trilles Font Sònia Sanz i Alegre

Dibuixos

Luis Vellón, Neus Cruaïnes, José Alonso

Idea de portada, Xipell

Edita

Federació Colles de Castelló

Imprimeix

Graphic Group, S.A. - Pol. Ind. Els Xiprers, 12 - Castelló
Dip. Leg. CS-80-96
ISSN 1695-5471

Presentació d'originals

Centre Municipal de Cultura, carrer d'Antoni Maura, núm 4
12001 Castelló
e-mail: campe_joan@hotmail.com

Nota

“Plaça Major” no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors en els treballs publicats, ni s'hi identifica necessàriament

El món de la festa a Castelló ben bé és mereix un monument a la dolçaina i tabal

Amb el suport de la

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA

ENTREVISTA

Juanjo Trilles, coordinador de l'Escola Municipal de Dolçaina i Tabal de Castelló

Deu anys d'Escola Municipal de Dolçaina i Tabal a Castelló? Qui ho anava a dir, no?

Doncs si Joan, sembla mentida que ja hagen passat deu anys. Pareix que fou l'altre dia quan Xavi Pérez –president de la Federació Colles de Castelló– acceptà l'encàrrec del regidor de Cultura, Miguel Àngel Mulet de crear una Escola per a Castelló. Recorda que fou la Colla de Dolçainers i Tabaleters de Castelló amb Emili Arrufat al capdavant, els que van començar aquesta realitat.

Què ha significat l'Escola per a la ciutat de Castelló? Hi ha un abans i un després d'aquests instruments amb l'aparició de l'Escola?

És la pedrera de Castelló, a la que tots tenen ben present, per on tots han passat. L'aparició de l'Escola revoluciona un poc l'ensenyament, abans sols podien aprendre en les colles, ara tothom poc apropar-se a aquests instruments. A més amés, serveix de reforç per a moltes colles i un espai més per poder practicar-los.

En deu anys haurà hagut de coses bones i de dolentes. Quines són les coses de l'Escola per les quals et sents més satisfet i quines coses creus que s'haurien de millorar?

El millor que ha passat, són tots els alumnes que han passat per l'Escola, gairebé més de 300, ells són els que han fet possible aquests deu anys. Després cal dir que l'Escola anava un poc per lliure i desamparada, va ser aleshores quan donem des de la Federació un gir de 360°

i comencen a treballar programes d'ensenyament contrastats, concretament el de Xavier Richard. I dic desempaats, perquè tot i que teníem un conveni amb l'Ajuntament, cada any ens costava més trobar espai per poder donar classes, llavors fou quan afegirem el nom de

Municipal amb el pertinent canvi als estatuts de la Federació, llavors ara estem més bressolats.

La normalització dels estudis de Dolçaina i Tabal i el seu reconeixement acadèmic, de quina manera afecten a partir d'ara el desenvolupament de l'Escola?

Al Conservatori s'entrarà en l'ensenyament de grau mitjà, llavors el grau elemental el seguirem donant a les nostres escoles, és a dir, serem Escoles Tradicionals, que a banda de donar formació a la gent amb inquietuds, al mateix temps prepararem a la gent que vol accedir al Conservatori. Farem el treball de base.

Quins objectius t'has traçat com a responsable de

l'activitat a curt termini?

Saps que des de la Federació sóc el Coordinador de l'Escola, llavors tothom té ben clara aquesta vinculació. A banda, com que també estem associats amb la Federació Valenciana de Dolçainers i Tabaleters (FVDT), seguirem en tot moment les directrius de la Comissió Pedagògica de la FVDT, en quan a programa d'estudis, professorat, activitats, exàmens,... Però ara que ja tenim dignificada la dolçaina, caldrà regular feina dels

Juanjo Trilles, l'actual responsable de l'Escola

ENTREVISTA

mestres i com no dels futurs dolçainers i tabaletes, cal anar cap a la professionalitat.

A part de l'Escola, a Castelló hi ha unes altres associacions que difonen la dolçaina i el tabal.

Totes les colles tenen el seu apartat de formació, però a banda de la nostra Escola hi ha escola en: el Grau de Castelló; a l'I.E.S.

“Joan Baptista Porcar”; al grup de danses “Ramell”; a la Gaiata 15 “Sequiol”; a Col·legi Públic “Herrero” i a l'Associació de Veïns “El primer Molí”, com podràs comprovar hi ha un bon ventall.

Quina és la relació que l'Escola manté amb aquests col·lectius. Entre les agrupacions de dolçaina i tabal de Castelló hi ha “bon rotllo” o potser quelcom de “canya”?

No, res de canya, hi ha molt bon rotllo, com tothom sap, jo sempre dic que no “la xufle”, és a dir, que no toque cap instruments i que l'únic que m'atrau és la seua recuperació, llavors des de l'Escola hem fet possible que totes les agrupacions ens accepten i ens donen suport a totes les iniciatives que fem, sobre tot al Concurs d'Intèrprets Novells i a la nostra Cloenda.

Quina relació hi ha amb altres col·lectius musicals de fora de Castelló?

També molt bona, pensem que tots tenim els mateixos objectius, i que si volem mantenir viva aquesta flama tenim que anar junts. En la darrera Assemblea de la FVDT em van nomenar vocal de les Comarques del Nord del País, llavors crec que haurà que animar, més si cal, a la nostra gent.

L'Escola és una veritable pedrera de dolçainers i tabaletes

Com anem de finançament? Hi ha el recolzament que en caldria esperar o encara haurem d'esperar perquè les institucions s'assabenten del que significa l'Escola?

Tenim reconeixements a molts nivells: Ajuntament i Institut Valencià de la Música. També hi ha altres organismes oficials i fundacions que ens donen suport per activitats puntuals, però el finançament sempre serà el nostre cavall de batalla. Ens donen recursos, però tard, caldria buscar millors sistemes de finançament.

Parlem del futur. Cap a on va l'Escola?

Com he comentat abans, cap a la normalització de la nostra Escola per donar l'ensenyament adequat per poder accedir al Conservatori.

Com duus els dipòsits de benzina per continuar amb la tasca de la dolçaina i tabal a Castelló? Ara, per ara, en signaries deu anys més?

No és una qüestió particular meua, a mi sempre em tindran com a *manegueta*, saps que no puc parar, però aquesta tasca és de tots, i crec que està molt viva i així és fàcil treballar. No cal parlar de deu anys, hem de veure el dia a dia, i ara ens tenim que plantejar la definitiva professionalització del dolçainer i del tabaletter.

Què en voldries afegir?

Sols dues coses: que ens instal·len el monument a la Dolçaina i el Tabal en la rodona que hi ha abans d'arribar a Lledó. I el més important, que puguem gaudir totes les agrupacions d'un espai digne per poder assajar i impartir classes, reivindicuem un centre multifuncional.

Joan-Bta. Campos Cruaïnes

OPINIÓ

DOLÇAINERS I TABALETERS A CASTELLÓ

A Castelló estem vivint en l'actualitat un *dolç* somni amb el que ha estat el passat 19 de novembre de 2004, quan el *Consell de Ministres a Madrid* ens anuncià l'aprovació de la creació de l'especialitat de *Dolçaina* entre les ensenyances de grau mitjà als Conservatoris per a tot l'estat espanyol.

Llavors les colles de dolçainers i tabaleters de la nostra Ciutat estem ben satisfets d'aquest acord que ha assolit els somnis i el treball ben fet durant molts anys.

Però darrere d'aquest instrument sempre ha estat un grapat de gent, agrupats en colles i escoles els que ho han aconseguit, però com ben bé ens deia *Quique Pérez* –cap de la Colla de dolçainers i tabaleters de Castelló— “també ha estat un guany d'un grapat de persones molt sacrificades en aquest entorn, que són les dones i núvies dels dolçainers i tabaleters que d'una manera abnegada es queden moltes vegades a casa, mentre els altres ens anem de festa i a fer festa, és clar. Aquestes persones que pateixen en silenci la solitud, crec que també són mereixedores de ser tingudes en compte”.

I més encara hem tingut darrere al nostre poble, al nostre Castelló, tothom ha considerat la música de la dolçaina i el tabal com molt seua, que forma part de la

tradició oral del nostre poble, encara que alguns els arriba a molestar, tot i que després si que la volem escoltar. Hom no s'imagina els invents que algunes de les nostres colles deuen de fer per poder assajar amb dignitat.

Aquest arrelament ha donat els seus fruits, lliurem un sentit homenatge a *José Mª Illescas* i *Xamberga*, els que tenim un grapat d'anys encara els recordem, eren capaços tots dos sols d'animar tot el Pregó i, si més no, qualsevol partit de futbol al vell Castàlia. Ells van deixar la seua petjada en la nostra gent, ells van crear escola.

I aquest moviment col·lectiu,

d'agrupació de dolçainers i tabals es materialitzà ara fa 25 anys quan un grapat de joves animats per aquests vells dolçainers i tabaleters, decideixen fundar una Colla i, així naix la que anomenem *Colla de dolçainers i tabaleters de Castelló*, la colla que enceta cada any el Pregó de festes, la colla que ens guia cada tercer diumenge de Quaresma cap a la Magdalena i ens fa revivre la tradició pairal del nostre poble any rera any.

A l'any 1982 “*El Rall*”, Ximo Fàbrega “*farinetes*” i Domingo López agafen el testimoni de *Illescas* i *Xamberga* i creen *Colla de dolçainers i*

Acte de Cloenda de l'Escola 2005

OPINIÓ

Intèrprets novells, el futur de l'Escola

tabaleters del Grau, amb una manera molt particular de gaudir d'aquesta música en la colla i en l'escola.

L'associació de veïns "Els Mestrets" l'any 1986, també va crear una agrupació de dolçainers i tabaleters d'on han eixit bons activistes del món de la festa. Amb patiments han estat assajant en el vell magatzem del frontó de Castàlia. L'any passat deixaren l'associació per constituir-se en colla anomenant-se, *Colla de dolçainers i tabaleters "Castàlia"*.

Una altra agrupació per iniciativa de Paco Magnieto, actual director de l'Escola de Castelló, formen també l'any 1986 l'*Agrupació de dolçaina i tabal D. i T.*, donant una nova dimensió a la manera d'entendre aquests instruments.

Després al 1989 el *Grup de dolçaina i tabal "El Gínjol"*; el 1992 la *Colla de dolçainers i tabaleters "El Fadri"*; el 1999 la *Colla de dolçainers i tabaleters "Xaloc"*; l'any 2000 amaneix el *Grup "La Plana"*, *Colla de dolçainers i tabaleters*; per acabar amb la darrera agrupació creada el 2004, *Xarançaina*. També cal recordar un grapat de bona gent de diferents colles, que amb la gent de "*El Soroll*" també participen en

alguns actes.

No ens oblidem de les escoles, a la nostra ciutat sempre ha hagut tradició en cada colla d'ensenyar els instruments, però com a escoles formals cal nomenar: *Escola Municipal de dolçaina i tabal de Castelló* (1994); *Escola del "I.E.S. Joan Baptista Porcar"* (2000); *Escola del Grup de danses "Ramell"* (2003); *Escola de la Gaiata 15 "Sequiol"* (2004). També cal recordar diferents activitats que es duen a terme en col·legis públics com activitats extraescolars, "*Sensal*", "*Herrero*",...

Si ens fem a comptar podem dir que gairebé més de 400 persones estan embolicades amb aquests instruments a Castelló, gent que tots els anys participa en l'*Homenatge de Castelló a la dolçaina i al tabal* cada dimecres de festes de la Magdalena, enguany rebrà l'homenatge *Fernando del Rosario*.

També aquestes colles bressolen a l'Escola de Castelló i junts organitzen activitats destacant les *Trobades Veïnals i Concursos per intèrprets novells*, enguany l'han feta en col·laboració amb la *Gaiata 10 "El Toll"*.

Per acabar em cal destacar el *bon rotllo* que hi ha entre els dolçainers i tabaleters que ens anuncien molta canya pel futur, un futur on després de fer realitat la regulació de l'ensenyament de la dolçaina ara ens cal trobar espais adequats per poder assajar amb dignitat.

Joan Josep Trilles i Font

Federació Colles de Castelló

OPINIÓ

José María i Xamberga: del crit de la festa a la memòria d'un poble*

La festa és una part fonamental de la vida d'un poble, de la cultura d'una col·lectivitat. Fruir-la és un dret que tots tenim; fomentar-la i divulgar-la és una obligació de tots.

La parella formada per José María Illescas i Vicente Bacas Xamberga esdevé, sense dubte, el grup musical grauer més popular de tots els temps. Almenys el més famós i estimat —el més carismàtic que en diríem ara— dins l'àmbit festiu de casa nostra. Ara, quan ja fa alguns anys del seu traspàs, arriba aquest senzill però merescut homenatge a la memòria d'aquella parella musical de grauers excepcionals, l'empremta dels quals va ajudar a forjar la identitat cultural d'un poble: el Grau de Castelló.

L'enginy musical de la parella, l'atractiu visual de les seues actuacions a les festes i celebracions dels pobles de la rodalia de Castelló i província a començaments dels setanta, però sobretot el seu carisma, encara són uns referents imprescindibles de la nostra memòria col·lectiva.

José María i Xamberga són fills del seu temps. Això no es pot ni és deu d'amagar. Aquell era un país ben distint al que ara coneguem. Als volts dels anys setanta, parlar d'aquesta parella musical a qualsevol indret de les nostres comarques era sinònim de parlar de festa. Amenitzaven els festeigs taurins, les eixides de bous i vaques, el bou embolat; acompanyaven les dansades, les

revelles, les cercaviles i processons...

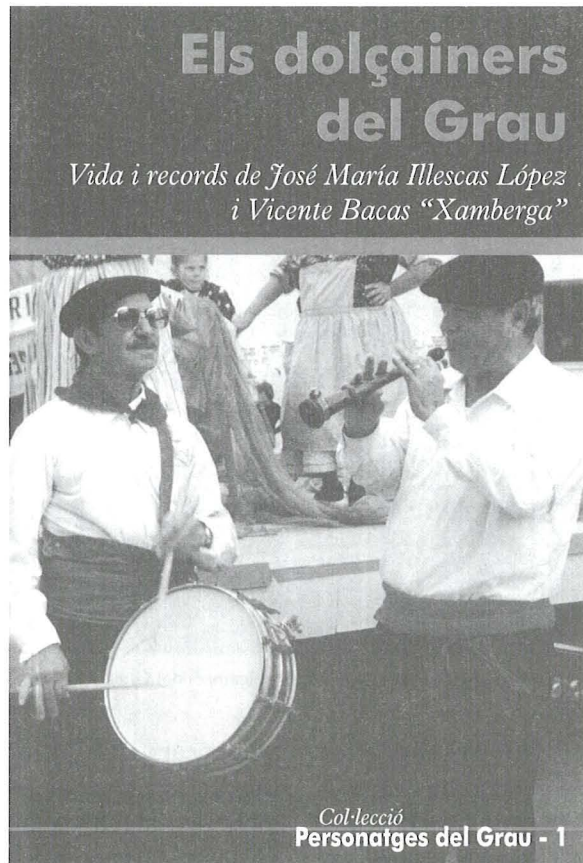
Però la seua presència no solament invitava a la diversió i a la gatzara. També era una oportunitat per a transgredir l'orde establert. No és que incitaren a la revolta, què tampoc. Vull dir que, enmig d'una dictadura declinant i caduca, agònica, les actuacions de Xamberga i José María amb l'estat de descomposició en què es trobava el règim invitaven al canvi.

Els anys setanta són anys de revitalització de la vida ciutadana. Hi ha una participació activa del poble en la vida pública. Son temps pre-democràtics i arreu de l'estat espanyol es produeix una allau de l'associacionisme en tots els àmbits: social, polític, sindical, cívic...

La festa començava a vestir-se amb aires de llibertat. Els partits polítics brollaven com els bolets. La gent volia viure la festa sense complexos: *Volem Festes populars!*, era el crit reivindicatiu dels grups de joves que s'associaven formant penyes i colles festeres. La

festa havia assolit el carrer i el carrer era la festa. Les llargues vetllades musicals solien acabar amb el tarareig d'aquella estrofa: *Que vinga, que vinga, que vinga la llum i que al Sr Alcalde li donen pel...*, etc.

Proveïts d'una identitat artística singular, intransferible, —la parella es declaraven músics de festa, és a dir representants de l'antiga tribu dels trobadors— José

Portada del llibre *El dolçainers del Grau*

 OPINIÓ

María i Xamberga irrompien a les places i viles pre-democràtiques, amb una sola i clara intenció: avisar i cridar a la festa. La seua actuació era la metxa que encenia la diversió. Ells eren el preludi de la festa; ells eren la festa.

És clar que la festa encara no havia assolit la dimensió de ser la “festa del poble”. La festa era una activitat social tolerada i prou, i per això havia de comptar, inevitablement, amb el vist i plau del governador civil i la protecció vigilada de la policia.

Marxes, boleros, valsos, dianes: el so tel·lúric de la parella, el seu clam s’atabalava pels carrers i carrerons i ens cridava a participar de la festa. Era la música en estat pur que ens invitava a entrar en els territoris hedònics de la vida, en els regnes prohibits de Baco i Dionís. Ara, em ve tot d’una a la memòria la gestualitat expressiva de la parella: el rictus solemne de José María amb la canya embocada, però sobretot l’espontaneïtat i la gràcia escènica de Xamberga en percutir el tabal. L’*atrezzo* del duet era ric i componia una col·lecció de postals d’innegable valor etnogràfic. Vestien camisa blanca i espadnyes, pantaló de ratlles o saragüells i faixes de colors cridaners que anaven canviant, segons l’ocasió: roja, verda, groga...; anaven tocats de boina —sobretot Xamberga— o amb el mocador nuat al cap, duien brusa de llaurador, de vegades jupetí, i, invariablement el mocadoret —el mitget— nuat al coll. El seu mostrari de figures i tipus representats componia un catàleg colorista d’un atractiu visual excepcional.

La pólvora i el foc amb l’afegiment dels ritmes sensuals que naixien de la canya de la dolçaina de José María i de la percussió frenètica dels canells de Xamberga encetaven el teló de cada festa: el Pregó de Castelló, les festes de Sant Pere al Grau de Castelló, la Magdalena, les festes dels ravals i dels pobles de la província... La seua presència es feia imprescindible en

totes i cadascuna de les manifestacions de la cultura popular que se celebraven als anys setanta a casa nostra i ens dóna testimoni de les arrels autòctones de la parella —l’un, Xamberga, grauer de soca-rel i l’altre, José María, gadità empeltat de grauer, poca broma! Al llarg

de més de trenta anys de trajectòria “professional” la parella del Grau van elevar la música popular a la categoria d’art i s’esdevé un llegat valuós que ens cal de preservar i difondre a les noves generacions de grauers i graueres.

Penyora sentimental inextinguible, música de festa en estat pur, sense embages. Ara, des del seu Parnàs de ritmes i melodies, des del seu cel particular José María i Xamberga continuen reivindicant l’alegria de la festa i ens conviden a nosaltres, mortals encara en el camí de la vida, a participar del seu prodigiós llegat.

No vull acabar aquestes ratlles, sense afegir que amb aquest homenatge es fa també justícia a la memòria d’un poble i al sentiment dels seus pobladors. Sobretot, a la memòria d’aquells

que encara ens gloriem de venir d’algun passat, aquells que volem estrebar les nostres pròpies arrels en la fortalesa de l’aigua, en la mar ampla i acollidora que envolta el nostre tarannà marítim. És per tot plegat que hem de sentir i proclamar honesta i humilment però ben alt, l’aportació de José María i Xamberga a la memòria d’un poble. Perquè ha estat una aportació d’alta dignitat i de provadíssima convicció; perquè amb la seua petjada han honorat el nostre poble, la nostra petita pàtria i, al capdavall han vingut a enriquir a mans plenes el patrimoni comú dels grauers. Per això, ara i sempre ens cal reivindicar la memòria del nostre poble, la mateixa memòria que Jose María i Xamberga van ajudar a reblir amb la seua empremta.

Estampa típica dels anys 60 dels dolçainers del Grau

ENTREVISTA

PACO VICEDO PÉREZ, president de la Federació Valenciana de Dolçainers i Tabaleters

Paco, què fa un home com tu per Castelló?

He vingut a fer costat a l'Escola Municipal de Dolçaina i tabal de Castelló en el seu 10é aniversari., Escola federada a la nostra Federació.

Com veus la dolçaina a Castelló?

Jo a Castelló he vingut moltes vegades amb la Xafi a treballar amb Xarxa Teatre, al Pregó, ... però el primer contacte oficial fou a l'Aplec de Castelló del 2002. Tinc que dir que en dos anys s'ha notat un canvi molt positiu. Cal renovar-se en molts sentits, evolucionar i posar-se al dia. Pedagògicament ho podrien fer millor.

Ens parles de la Xafigà de Muro, una de les colles amb més tradició del País Valencià?

Doncs sí, la Xafi es va crear al principi dels anys 80 en un intent de recuperar les nostres arrels i cultura d'instruments tradicionals, i més si calia, l'instrument de la dolçaina. He estat molts anys el seu president.

Però tu ja tocaves la dolçaina?

No, jo sóc especialista en Llengua Catalana de Secundària i estic treballant a Alcoi des de 1973. Abans tocava el saxo a la banda del poble, però vaig començar en la dolçaina i aquí estic des del 1980.

No seràs per casualitat "Vicedo Capità"?

Sí, hi sóc, jo era a Muro Capità de Moros i Cristians de la *Filà dels Maseros*, llavors Enric Gironès va compondre aquesta peça per a la Xafi. Però tinc que dir-te que a la meua dona també li'n va compondre una altra, "La neta del manyà".

Conferència de Paco Vicedo, a la seu de Caixa Rural Castelló

Què també és dolçainera Amparo?

No, ella ballava i jo tocava la dolçaina. Tinc que estar molt agraït a la meua dona i als meus fills Paco i Pau tot el suport que sempre he rebut.

És a dir, la dolçaina forma part de la família?

No és per a tant, però si hagueres vist quan es va casar el major com van sonar les dolçaines dins l'església, com va sonar la Muixeranga, fou impressionant.

Canviem de tema, com neix la Federació Valenciana de Tabaleters i Dolçainers (FVDT)?

Abans, a l'any 1990 va haver intents de formar Federació, però no fou fins l'any 1996 quan vam començar formalment la constitució de la FVDT. La Federació neix amb l'objectiu inclòs als estatuts de lluitar per a que la dolçaina ocupés el lloc que li pertoca dins dels instruments tradicionals als conservatoris.

ENTREVISTA

Quines van ser les agrupacions constituents? Quantes agrupacions la formeu en l'actualitat?

"El Terrós" de Petrer, "La Colla" d'Algemesí, "La Safor" de Gandia, ... i com no, "La Xafigà" de Muro, fins a 22 agrupacions. En l'actualitat som 47 grups associats.

Has estat sempre el seu president?

He estat el primer president de la Gestora els anys 1999 i 1997 i, des de la seua constitució l'any 1997 sóc el president.

Entrevista amb l'alcalde de Castelló de la Plana

Abans has parlat del reconeixement de la dolçaina, aquest fet és ja una realitat, quin ha estat el cost?

Des de la constitució de la FVDT també constituïrem dins la *Xafi* la primera Escola de Dolçaina i Tabal del País reconeguda per la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana. Han passat molts alumnes, en l'actualitat tenim un 70 alumnes, cal dir que nosaltres donem altres instruments com sac de gemecs i acordió diatònic. Podeu trobar més informació a <http://www.laxafiga.com>

I amb la Generalitat com us ha anat?

Fins l'any 2002, quan va entrar Camps com a president de la Generalitat, tinc que dir que vam trobar molts entrebancs, però quan just en aquest mateix any va fer una visita a Muro i va veure les nostres instal·lacions, a partir d'aleshores han anat obrint-se moltes portes fins al moment actual. La

Comissió Pedagògica de la FVDT ha treballat de valent per preparar tota mena de plans d'estudis .

El 2003 la Generalitat impulsa la dolçaina i al 2004, a Madrid s'aprovà definitivament?

Així és per satisfacció de tots i totes, la Generalitat accepta totes les nostres propostes, gràcies a l'esforç de molta gent, a Castelló ho sabeu ben bé, ha estat possible aquesta implantació de la dolçaina dins de l'ensenyament mitjà als nostres Conservatoris.

Per acabar Paco, serà possible pel Curs 2005/06 la seua

inclusió als Conservatoris?

Estem esperant la publicació al DOGV, però et puc confirmar que hi ha Consells Escolars com el del Conservatori d'Ontinyent que ja ho han sol·licitat i serà una realitat, així com el "Josep Iturbi" de València. A la resta, segur que pel curs 2006/07 serà una realitat assolida.

Alguna cosa més?

Felicitar a la gent de Castelló, a la seua escola pels 10 anys d'existència i a la Colla de Dolçainers i Tabaleters de Castelló que aviat també farà el seu 25é aniversari. També anime a tothom a seguir treballant, que no ens passe com a Catalunya amb *la tenora*, la nostra reivindicació neix de la base i ple-gats assolirem la seua professionalitza

Juanjo Trilles

OPINIÓ

LA VUITAVA DE LA DOLÇAINA

Quan cerquem al diccionari la paraula **vuitava**, trobem: “*Sèrie de vuit dies a partir d’una festa solemne*”. Vull parlar-vos del que ha estat per a la gent del món de la dolçaina la nostra vuitava particular a Castelló, nosaltres hem donat aquests vuit passos per arribar al reconeixement de la nostra dolçaina i, per això volem fer festa d’aquest fet celebrant la seua vuitava.

Els dolçainers en la història. A les nostres comarques sempre ha hagut una gran tradició al voltant de la dolçaina, sols en cal recordar als *Dolçainers de Tales* i d’*Almedijar*, al *gaiter de Morella*, *José Mª Illescas* i *Xamberga*, *Pasqualet* i *Pepe Vilanova* de Vila-real, el mateix *Blasco* a la ciutat de València... Molts foren els que van fer possible que aquest vell instrument s’arrelarà amb força entre nosaltres. Aquests personatges feren gaudir a tothom en les festes dels pobles per on passaven. Aquests músics cridaven a la festa solitaris, eren ben escassos, els tocava anar de poble en poble. Una festa sense el so de la dolçaina i el tabal no era festa.

Colles de dolçainers, la Colla de dolçainers i tabaletes de Castelló celebrarà el seu 25é aniversari.- Aquests solitaris dolçainers i tabaletes feren bona saó i, a poc a poc anaven ajuntant-se gent

jove que volia reivindicar aquest instrument tan nostre. Per totes les comarques del País se constituïen agrupacions de dolçaina i tabal, *La Xafiga* a Muro, *La Degollà* d’Alcoi, *El Terròs* de Petrer,.... i a la nostra comarca la *Colla de dolçainers i tabaletes de Castelló*, que si no recorde mal, complirà ja el seu 25é aniversari i, la més jove és *Xarançaina*. Tota una revolució a les nostres comarques.

Actuació a l’ombra de l’estàtua del Rei Jaume I a Castelló

Escoles de dolçaina i tabal, la d’Algemés té 30 anys, la de Castelló 10 anys.- Però aquestes colles anaven fent també escola, a *Algemés* celebraren al 2004 el seu 30é aniversari de l’*Escola de dolçaines i tabals*, aquells solitaris músics per fi aconseguïen crear escola, tot i que a totes les colles es donava un senzill ensenyament de l’instrument per anar per casa. Aquestes escoles amb serietat van assolint projectes i il·lusions a les nostres comarques. A Castelló, la nostra *Escola* celebrarà enguany el seu 10é aniversari,

amb la satisfacció per la feina ben feta i de veure que tenim a la nostra ciutat altres escoles com: *I.E.S. Joan B. Porcar*, el *Grup Ramell*, *El Grau* i la *Gaiata Sequiol*.

Normalitzem estudis, Xavier Richart el nostre referent.- Tots lluitem per la dolçaina amb molt bona voluntat, però cal normalitzar-se, llavors

OPINIÓ

aprofitant el bon i seriós treball fet per *Xavier Richart* al *Conservatori "Josep Iturbi" de València* per dignificar l'ensenyament d'aquest instrument –encara que sempre, de manera oficiosa-. Gairebé totes les escoles de dolçaina al País Valencià segueixen el seu mètode d'ensenyament.

Volem entrar als Conservatoris, els Departament d'instruments de fusta donen el vist-i-plau. Demostrat que la dolçaina val per alguna cosa més que per cridar a la festa i passar-ho bé, la gent d'aquest món ha demostrat que estan a l'alçada de qualsevol músic ben considerat, sols cal escoltar a *La Inestable d'Algemesí* per gaudir-ne. Llavors consultats els diferents *Departaments d'instruments de fusta* als conservatoris de música, aquests acceptem la viabilitat de l'ensenyament d'aquest instrument.

Federació Valenciana de dolçainers i tabaleters, croada per la dolçaina. Així doncs la nostra estimada dolçaina bressolada per un bon grapat de bons dolçainers amb el comandament de la seua Federació, que fan ben bé els seus deures davant de les diferents institucions i aconseguen que la Generalitat accepte i, posteriorment trasllade a Madrid la necessitat d'equiparar aquest instrument amb altres de les seues característiques.

Reconeixement, la Generalitat Valenciana dona el primer pas. També la generalitat fa el seu treball, llavors el **25 de setembre de 2003**, la *Comissió d'Educació del Congrés* aprovà per unanimitat una proposició no de llei per a que la dolçaina pugua ser incorporada com una especialitat en l'ensenyança reglada. **La dolçaina ja ha assolit la majoria d'edat.**

Des de dalt del Fadri (Castelló de la Plana)

Festa major, el Congrés dels Diputats en dona la confirmació. Cal ficar-se d'acord a molts nivells, però per fi el dia **19 de novembre de 2004**, el *Consell de Ministres* va aprovar la creació de l'especialitat de **DOLÇAINA** entre les ensenyances de grau mitjà per a tot l'estat espanyol. **Tots hem guanyat.**

I ara què? Sols ens queda assolir la **vuitava** completa i, esperen que l'Administració trobe el seny suficient per fer també bé els seus deures al triar al **nou professorat.**

Joan Josep Trilles i Font

Escola Municipal de dolçaina i tabal de Castelló

OPINIÓ

EL TREBALL EN COLLA

L'actual desenvolupament de les colles de dolçaina i percussió fa necessària la figura d'un "Director" que coordine i siga capaç de treure el màxim rendiment als integrants del grup. La principal dificultat amb què es troba el director en començar la seua tasca és la diversitat de nivells que presenten els dolçainers i els tabaleters que formen la colla. El director ha de "adaptar" les peces a la realitat que té davant, ha de distribuir les veus adequadament i ha de decidir els solistes o el nombre d'intèrprets que toquen en cada moment. El seu treball no consisteix només en dirigir la colla en un concert, sinó en analitzar-la i preparar-la per a aprofitar les característiques de cadascú dels seus músics. Tots els membres d'una colla tenen alguna cosa que aportar.

El treball en colla ve marcat fonamentalment per quatre pilars bàsics:

* *El repertori*: La selecció del repertori és una feina bàsica per al bon funcionament de la colla. Triar peces de massa nivell sol ser un error bastant comú en les colles de dolçainers. El director ha de ser conscient de quin nivell té la seua colla i ha de triar un repertori adequat per a ella. Un repertori en què el músic es trobe còmode i que transmeta al públic serà la clau d'un èxit segur.

* *L'afinació*: El treball de l'afinació és importantíssim tant en les sessions de treball com en els concerts i actuacions. Calfar bé l'instrument i fer uns exercicis d'afi-

nació adequats és fonamental abans de qualsevol actuació.

* *La distribució de veus*: Una correcta i proporcional distribució de veus i l'elecció dels solistes i del moment en què toquen és també treball important del director. "No és necessari que tots toquen sempre". El joc amb diferents plànols sonors i la variació d'intensitats mitjançant el nombre dolçainers aportarà riquesa a la colla i a les seues interpretacions.

* *La percussió*: La limitació tímbrica de les nostres colles (només disposem d'un únic instrument melòdic) dota a la percussió d'una importància molt gran a l'hora de realitzar matisos i efectes. Una percussió ben treballada aporta molt a una colla i marca diferències. Cal donar a la percussió molta més importància de la que habitualment se li dona. Amb ella podem matisar els canvis d'intensitat i buscar molta més riquesa de timbres.

En definitiva, cada vegada es fa més necessària la figura d'un director de colla que siga conscient del que té davant i siga capaç d'aprofitar-ho al màxim. D'una colla de dolçainers i tabaleters es pot treure molt, estic convençut que molt més del que s'imaginem, però no és fàcil. Cal una llavor

continuada de coordinació i d'adaptació, una llavor que requereix una bona preparació i, el que és més important, una especial estima pels nostres instruments.

Toni de la Asunción és un dels millors compositors de dolçaina i tabal del País

INFORMACIÓ

REIAL DECRET 2194/2004, de 25 de novembre

Norma: Real Decreto 2194/2004, de 25 de noviembre, por el que se crea la especialidad de Dulzaina en el grado medio de las enseñanzas de Música y se establecen los elementos básicos del currículo de esta especialidad. De fecha: 25/11/2004

BOE: lunes, 13 de diciembre de 2004

El Real Decreto 756/1992, de 26 de junio, establece los aspectos básicos del currículo de los grados elemental y medio de las enseñanzas de Música. En su disposición adicional primera se prevé que la relación de las especialidades que se establecen en dicha norma para ambos grados podrá ser ampliada con las correspondientes al currículo de aquellos instrumentos que, por su raíz tradicional o grado de interés etnográfico y complejidad de su repertorio, o por su valor histórico en la cultura musical europea y grado de implantación en el ámbito territorial correspondiente, requiere el tratamiento de especialidad, para lo que las diferentes Administraciones educativas deben formular la correspondiente propuesta comprensiva de la concurrencia de dichos méritos.

El citado real decreto emanaba de las competencias atribuidas al Gobierno en el artículo 4.2 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo. Dicho precepto ha sido

tácitamente derogado por el artículo 8 de la Ley Orgánica 10/2002, de 23 de diciembre, de Calidad de la Educación, al determinar que el Gobierno fijará las enseñanzas comunes que constituyen los elementos básicos del currículo, para garantizar una formación común a

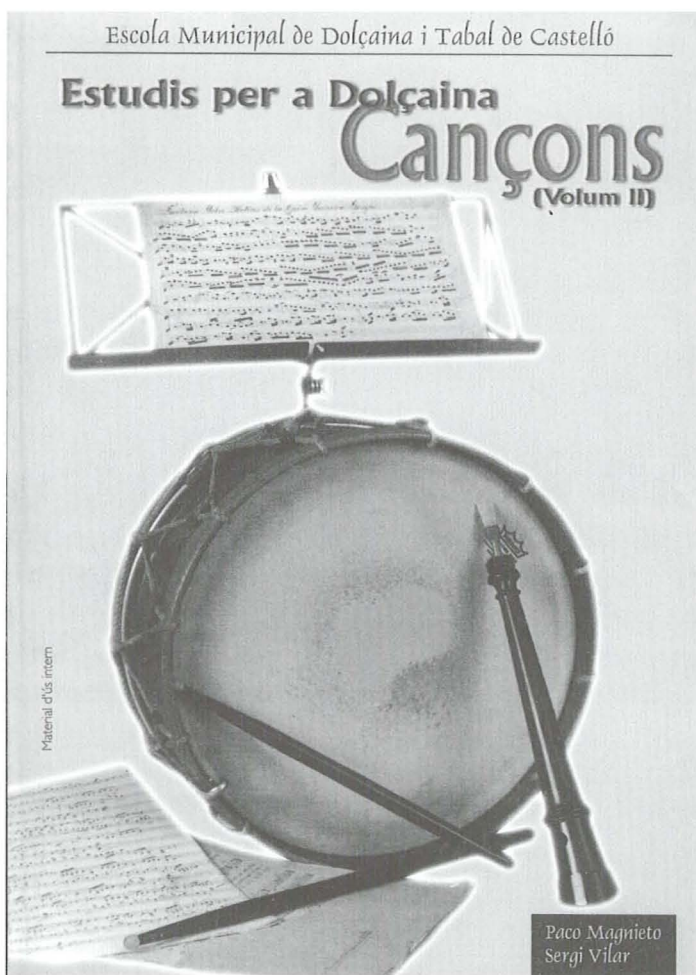
todos los alumnos y la validez de los títulos correspondientes.

La primera ampliación del catálogo de especialidades se produce con la publicación del Real Decreto 1463/2001, de 27 de diciembre, por el que se establecieron los aspectos básicos del currículo de los grados elemental y medio de las especialidades de Gaita, Guitarra Flamenca y Txistu, y el grado medio de las especialidades de Flabiol i Tamborí, Tenora y Tible.

De conformidad con dicha previsión, ante la solicitud de diversas Administraciones, este real decreto amplía la relación de especialidades instrumentales del grado medio de Música con la inclusión de la Dulzaina, y se determinan, asimismo, los elementos básicos del currículo que constituyen las enseñanzas

comunes de esta nueva especialidad.

Este real decreto ha sido consultado con las comunicaciones autónomas e informado por el Consejo Escolar del Estado y por el Ministerio de Administraciones Públicas.

Manual d'Estudis per a dolçaina, editat per la Federació de Colles de Castelló

INFORMACIÓ

En su virtud, a propuesta de la Ministra de Educación y Ciencia, de acuerdo con el Consejo de Estado y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 19 de noviembre de 2004,

DISPONGO:

Artículo 1.

Objeto de la norma.

1. Este real decreto tiene por objeto ampliar las especialidades a que se refiere el artículo 9 del Real Decreto 756/1992, de 26 de junio, con la especialidad de Dulzaina.

2. De conformidad con lo establecido en el artículo 8.2 de la Ley Orgánica 10/2002, de 23 de diciembre, de Calidad de la Educación, este real decreto establece las enseñanzas comunes del currículo del grado medio de la nueva especialidad.

Artículo 2.

Asignaturas que configuran el currículo del grado medio.

1. Las asignaturas de obligada inclusión en el currículo que conduzca al título profesional en la especialidad instrumental de Dulzaina serán las siguientes:

- a) Instrumento.
- b) Lenguaje musical.
- c) Armonía.
- d) Conjunto.
- e) Coro.

2. Las Administraciones educativas podrán incorporar, además, otras asignaturas al establecer el currículo del grado medio de dicha especialidad.

3. Las Administraciones educativas determinarán los ciclos en los que se deberán cursar las asignaturas establecidas en los apartados anteriores.

Amb el RD s'assegura la continuïtat de l'ensenyament dels instruments

Artículo 3.

Enseñanzas comunes.

1. Los objetivos, contenidos y criterios de evaluación que constituyen las enseñanzas comunes del grado medio de las asignaturas de Instrumento y de Conjunto serán los incluidos en los anexos I.a) y I.b), respectivamente.

2. Los objetivos, contenidos y criterios de evaluación que constituyen las enseñanzas comunes correspondientes a las restantes asignaturas obligatorias del grado medio serán los incluidos para cada una de ellas en el anexo I.b) al Real Decreto 756/1992, de 26 de junio.

Artículo 4

Tiempos lectivos mínimos.

1. El tiempo lectivo que corresponde en todo caso a los contenidos básicos de las enseñanzas comunes, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 8.2 de la Ley Orgánica 10/2002, de 23 de diciembre, de Calidad de la Educación, será el establecido en el anexo II de este real decreto.

INFORMACIÓ

2. Durante todos los cursos del grado medio, los alumnos recibirán, al menos, 60 minutos semanales de enseñanza instrumental individual.

Disposició adicional única. Aplicación del Real Decreto 756/1992, de 26 de junio.

En relación con el grado medio de Música, los aspectos académicos y organizativos no regulados en este real decreto se regirán por lo establecido para las restantes especialidades en el Real Decreto 756/1992, de 26 de junio.

Disposició final primera. Título competencial.

Este real decreto, que posee carácter básico, se dicta al amparo de lo previsto en el artículo 149.1.30.^a de la Constitución y de acuerdo con lo establecido en el artículo 8.2 de la Ley Orgánica 10/2002, de 23 de diciembre, y en la disposición adicional primera 2.c) de la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación.

Disposició final segunda. Ejecución y desarrollo.

Corresponde al Ministro de Educación y Ciencia, sin perjuicio de lo que dispongan las comunidades autónomas en el ámbito de sus competencias, dictar las normas que sean necesarias para la aplicación de lo dispuesto en este real decreto.

Disposició final tercera. Entrada en vigor.

El presente real decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el Boletín Oficial del Estado.

Dado en Madrid, el 25 de noviembre de 2004.

Les Trobades són fonamentals per intercanviar coneixements

JUAN CARLOS R.

**La Ministra de Educación y Ciencia, MARÍA JESÚS
SAN SEGUNDO GÓMEZ DE CADIÑANOS**

INFORMACIÓ

PROGRAMA DE LA I TROBADA D'ESCOLES DE DOLÇAINA I TABAL A LES COMARQUES DE CASTELLÓ

Divendres 3 de juny de 2005

“ CLOENDA CURS 2004/2005 “

19:30 h - Cercavila de les colles de dolçainers i tabaleters pels carrers de Castelló.

20:00 h - Actuació de totes les agrupacions a la plaça Major. Interpretació d'una peça per alumnes que ha passat per la nostra Escola.

Lliurament dels certificats als alumnes del Curs 2004/05.

22:00 h - Sopar de germanor al “Calder Màgic”.

Dissabte 4 de juny de 2005

“10 ANYS D'ESCOLA”

10:00 h - Recepció dels participants de la Trobada al Saló d'Actes de la Fundació “San Isidro” Caixa Rural, al carrer d'Enmig.

10:30 h - “El futur de les nostres Escoles” Xerrada – col·loqui amb Paco Vicedo i membres de la Comissió

Pedagògica de la Comissió Permanent de la Federació Valenciana de Dolçainers i Tabaleters (FVDT). Tractarem la qüestió dels exàmens de capacitació dels mestres de dolçaina de la Federació, i la formació musical i pedagògica necessària per a poder superar-lo amb èxit.

12:00 h – Visita al *Campanar de la Vila*, se li dedicarà una peça pel seu recent 400 aniversari.

14:00 h – Dinar

16:00 h – Sessió de treball sobre “*Interpretació en Colla*” a càrrec de la Comissió Pedagògica Permanent de la FVDT.

19:00 h – Conclusió final de la Trobada.

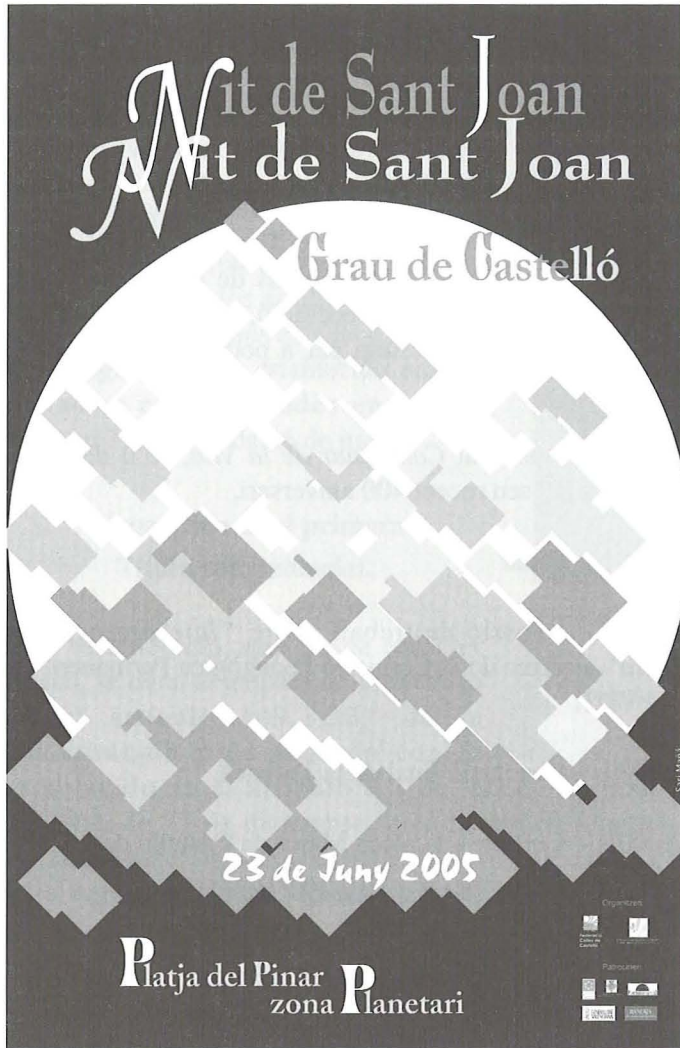
20:00 h – Concert a la plaça Major de Castelló de:
DOLÇ TAB JAZZ PROJECT

Actuació de Dolç Tab Jazz Project a la plaça Major de Castelló

INFORMACIÓ

Programació Nit de Sant Joan 2005

Cartell de la Festa de la nit de Sant Joan de 2005

16/06/05 Presentació Nit de Sant Joan 2005 i de la Revista *Plaça Major*

19:30 h Llibreria Babel
Presentació dels actes
de la Nit de Sant Joan
2005
Taula rodona.
Presentació dels nú-
meros 27 (hivern de
2004) i 28 (primavera
2005) de la Revista
Plaça Major.
Moment musical.

23/06/05 Planetari del Grau de Castelló Visita didàctica

19:30 Visita al Planetari
Veure les diferents
exposicions.
Sessió guiada per Jordi
Artés.
22:00 Observatori
d'estels
Visió guiada amb tele-
scopis.

23/06/05 Nit de Sant Joan

20:30 Concurs de
coques de Sant Joan
Presentació davant del
Planetari.
Lliurament dels premis.

21:00 Sopar de pa i
porta
Cada grup o colla porta
el seu sopar.
Al Pinar i zona del
Planetari.

23:00 Fogueres i
Dimonis
Cercavila des de
Ferrandís Salvador fins
a la platja a càrrec de
BOTAFOCS, ball de
dimonis. Encesa de la
foguera.

23:45 Revetlla amb
música davant del
Planetari

23:59 Primer Bany

23:59 Castell de Focs i
més música

DIPUTACIÓ
D
CASTELLÓ

Aquesta revista compta
amb la col·laboració de
l'Excma Diputació
Provincial de Castelló

INFORMACIÓ

Bases del concurs de *Coques de Sant Joan*

-Presentació, a les 20'30 hores, davant del Planetari de Castelló.

-Només participaran *coques de Sant Joan*.

-Només una coca per Grup o Colla.

-El Jurat estarà format per un membre designat per la

Federació, un mestre pastisser i membres de la Colla "Cagarròs".

-La decisió del Jurat serà inapel·lable.

-Es lliuraran tres premis.

Muntatge de taules a la platja del Pinar, el dia de la festa

COCA DE SANT JOAN AMB XARRUPET DE XOCOLATA

Per a persones celíacques, amb farina sense gluten
<http://www.celiacscatalunya.org>

Ingredients.

250 gr. de farina sense gluten 35 gr. de llevat premsat + 50 cc de llet Ratlladura de 1/2 llimona 1 ou (70 gr.) 50 gr. de mantega 5 gr. de sal 50 gr. de sucre. 50 gr. de fruita confitada (meló, cirera vermella, pera i/o taronja) 50 gr. de pinyons 30 gr. de sucre **Xocolata:** 200 gr. de xocolata 1/2 l de llet 1/2 l de aigua

Crema pastissera: 2 rovells de ou 60 gr. de sucre 20 gr. de farina de blat de moro Maizena 1/4 l de llet Una branca de vainilla

Crema pastissera Per a l'elaboració consultar llibre *Cuinar és senzill* de Montserrat Seguí de Queralt, pàg. 284.

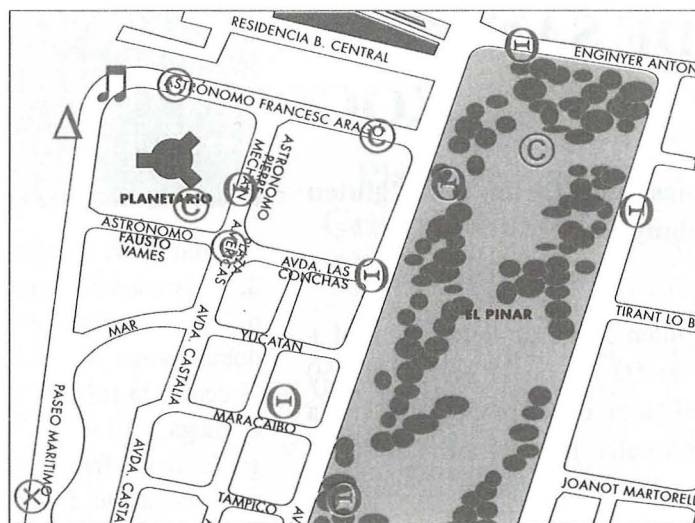
Preparació:

Escalfar la llet i desfer el llevat fora del foc. Tamisar una part de la farina sense gluten i barrejar-la amb el llevat. Tapar i deixar fermentar en un lloc tebi fins que augmente el doble. Formar un volcà amb la farina restant tamisada i posar al centre la resta d'ingredients: ratlladura de llimona, ou, mantega, sal i sucre. Treballar primer amb una forquilla, afegir la massa fermentada i acabar de treballar fins a obtenir una massa fina i compacta. Estendre sobre salpat amb les mans més o menys a un gruix de 1-1,5 cm, pintar lleugerament amb aigua i dibuixar tires de crema amb mànega pastissera. Posar trossos de fruita confitada laminada, espolsar amb els pinyons prèviament remullats amb aigua i escorreguts, i finalment amb el sucre. Tapar amb un drap i deixar fermentar novament. Coure en forn preescalfat a 190°C durant 15-20 minuts. Deixar refredar sobre reixat. Servir un tros de coca acompanyada amb un vas de xarrupet de xocolata.

INFORMACIÓ

Recomanacions de seguretat per al dia 23 de juny

- Fins les 20 h, podeu entrar fins a la plaça de Les Amèriques per l'avinguda de Les Petxines, darrere del Planetari. Enguany la zona estarà molt limitada.
- A partir d'aquesta hora no podreu entrar en la zona acotada.
- La Policia Local indicarà unes direccions d'entrada a altres zones.
- Cal estacionar els vehicles als carrers habilitats i sempre seguint les indicacions del personal de Protecció Civil (en cordó, bateria,).
- També s'habilitaran espais per estacionar vehicles, segons ho considere la Policia Local (Pinar, Ferrandís Salvador, Port,).
- Feu cas en tot moment de les indicacions que vos farà el personal de la Policia Local, Protecció Civil i Guàrdia Civil. Ells són responsables de la nostra seguretat.
- Utilitzeu el transport públic.
- Seguiu les recomanacions de l'organització a l'hora d'ubicar les taules.
- L'entaulat estarà davant del Planetari del Grau de Castelló.
- Hi haurà una foguera gran a la platja, davant del Planetari, respecte la llenya. Cal que espereu el moment indicat per encendre les fogueres.
- Davant l'actuació dels dimonis pel carrer de l'astrònom Francesc Aragó, seguïu en tot moment les normes de seguretat recomanades.
- Hi haurà una ambulància a punt en el recinte acotat.
- Quan acabeu de sopar, recolliu la brossa en bosses i deixeu-la en un lloc que no moleste, però que facilite la feina del personal de neteja.
- Penseu que a darrera hora hi haurà el castell de focs i una actuació musical. Llavors a l'hora de tornar a casa, cal que ho feu a poc a poc, i, si no teniu pressa, gaudiu de l'espectacle.
- També podeu visitar el Planetari i mirar pels telescopis.
- Teniu tres opcions per tornar-hi: Camí de la Plana, Avinguda de la Mar i l'Avinguda dels Germans Bou. Tingueu paciència i respecte en tot moment el personal de seguretat i els organitzadors. Hi haurà un servei de megafonia per anunciar els diferents actes.
- Enguany serà un any de transició, tot ho fem en benefici de la FESTA. Gràcies per col·laborar.

(C) Zona de sopar

(H) Zona d'aparcament

(△) Foguera

(X) Castell de focs

(♪) Orquestra

